

Roll No.

Total Printed Pages - 4

F-3538**M.A. (Previous) Examination, 2022****SANSKRIT****Paper Second****(व्याकरणशास्त्रम्)**

Time : Three Hours]

[Maximum Marks:100

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

इकाई-I

1. अधोलिखितेषु पञ्चप्रयोगानां ससूत्रं सिद्धिर्कार्या। 25

- (i) द्रोणो ब्रीहिः।
- (ii) ग्रामं गच्छस्तृणं स्पृशति।
- (iii) शत्रून्गमयत्स्वर्गम्।
- (iv) अक्षणा काणः।
- (v) हरये रोचते भक्तिः।
- (vi) चोराद् बिभेति।

- (vii) अन्नस्य हेतोर्वसति।
- (viii) जगतः कर्ता कृष्णः।
- (ix) छात्राणां-छात्रेषु वा मैत्रः पटुः।

इकाई- II

2. निम्नाङ्कितानां सूत्राणां सोदाहरणं व्याख्या कार्या। (केचित् पञ्च)

25

- (i) प्रथमानिर्दिष्टं समास उपसर्जनम्।
- (ii) अव्ययीभावे चाकाले।
- (iii) द्वितीया श्रितातीतपतितगतात्यस्तप्राप्तापन्नैः।
- (iv) तद्धितार्थोत्तरपद समाहारे च।
- (v) कुगतिप्रादयः।
- (vi) आन्महतः, समानाधिकरणजातीययोः।
- (vii) स्त्रियाः पुंवदभाषितपुंस्कादनूडसमानाधिकरणे स्त्रियामपूरणीप्रियादिषु।
- (viii) चार्थे द्वन्द्वः।
- (ix) द्वन्द्वश्च प्राणितूर्यसेनाङ्गानाम्।

इकाई-III

3. (अ) निम्नाङ्कितानां सोदाहरणं संज्ञा सूत्रं लिख्यताम्

(कानिचित् पञ्च)

15

[3]

- (i) निष्ठा
(ii) प्रगृह्यम्
(iii) टि
(iv) सवर्णम्
(v) विभाषा
(vi) पदम्
(vii) गति
(viii) अपृक्त
(ix) घि
- 3 (ब) निम्नाङ्कितेषु चत्वारः प्रयोगाः ससूत्रं साधनीयाः। 10
- (i) दण्डी
(ii) विदुष्यान्
(iii) कापेयम्
(iv) म्रदिमा
(v) विदन्
(vi) कर्ता
(vii) छिन्नः
(viii) शिष्यः
(ix) देयम्

[4]

इकाई-IV

- 4 “सिद्धेशब्दार्थसम्बन्धे” व्याख्या कार्या। 25

अथवा

व्याकरणाध्ययनस्य कानि मुख्य प्रयोजनानि? सविस्तरं व्याख्या कार्या।